

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

НІМЕЦЬКА ГРАМАТИКА ДЛЯ ТРАНСЛЯТОРІВ

підготовки   першого (бакалаврського) рівня

Луцьк – 2026

**Силабус освітнього компонента «НІМЕЦЬКА ГРАМАТИКА ДЛЯ
ТРАНСЛЯТОРІВ»** підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Розробник: О. Б. Галицька, доцент, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Людмила ПАСИК

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 9 від 02.02.2026 р.**

Завідувач кафедри:

Людмила ПАСИК

© Галицька О. Б., 2026 р.

I. Опис ВОК

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика ВОК
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Бакалавр	Вибірковий
Кількість годин / кредитів		Рік навчання 3
150/5		Семестр 6
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 4 год
		Семінарські 26 год
		Самостійна робота 110 год
		Консультації 10 год
Мова викладання	Форма контролю залік	
	українська, німецька, англійська	

II. Інформація про викладача

Галицька Олена Богуславівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології

Контактна інформація: +380332 72 16 36, halytska@vnu.edu.ua

Електронний освітній ресурс: Галицька О. Б. Електронний курс вибіркового освітнього компонента «Німецька граматики для трансляторів» в LMS Moodle ВНУ ім. Лесі Українки (рекомендовано науково-методичною радою університету для використання в освітньому процесі, протокол № 10 від 19.06.2024 р.). URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2861>

Дні занять (див. електронний розклад <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?fbclid=IwAR0VGO0MAb494WEi7qwwQgwYyh3aOc6TEtS7tKUU8TBsFPWksGHF8aPA7-c>)

III. Опис ВОК

1. Анотація курсу. ВОК «Німецька граматики для трансляторів» сприяє опануванню 30 поглибленої граматики німецької мови з метою набуття практичних навичок читання і перекладу німецьких текстів, а також опанування морфологічних та синтаксичних труднощів перекладу німецьких текстів побутового та наукового стилю.

Формат курсу: електронний курс на платформі Moodle, семінари, творчі домашні завдання, особистий зворотний зв'язок, чат-підтримка.

Пререквізити: вивчення курсу базується на курсі з практичної граматики та володінні німецької мови на рівні B1.

2. Мета ВОК — надати слухачам бакалаврату цілісну та логічно-послідовну систему знань про граматичні труднощі перекладу текстів з урахуванням функціональних особливостей письмового перекладу науково-технічної літератури.

Завдання курсу:

- - формувати у ЗО вміння і навички техніки письмового перекладу текстів науково-технічного спрямування, враховуючи їхні граматичні явища;
- - підвищувати рівень обізнаності щодо спеціалізованої німецької літератури інструкційного характеру та довідкової літератури фахового спрямування;
- підвищити якість перекладу та кваліфікації перекладача науково-технічної літератури й різного роду текстів.

3. Soft skills (соціальні навички): здатність логічно та критично мислити; оригінальність та ініціативність; уміння працювати в команді та взаємодіяти у ній; навички ефективної комунікації; логічна аргументація; розв'язання проблем та формування ідей.

4. Структура ВОК 7

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Ба ли
	Усьо- го	у тому числі				
		Лек.	Семін.	Конс.	Сам. роб.	
	150	4	26	10	110	100
Змістовий модуль 1. Schwierigkeiten und Strategien bei der Übersetzung						
Тема 1. Morphologische Schwierigkeiten der Übersetzung	42	-	8	4	30	
1.1. Bemerkungen zur Übersetzung der						

Verben (der Präsens-, Perfekt-, Präteritums-, Plusquamperfekt-, Futurformen, des Partizips, Infinitivs, Passivs, der Konjunktivformen, des Imperativs) 1.2. Bemerkungen zur Übersetzung der Substantive, Adjektive, Pronomen, Zahlwörter, Adverbien, Artikel, Präpositionen, Partikel und Interjektionen						10
						10
						10
						10
						10
Тема 2. Morphologische Übersetzungsfehler (falsche Rektion, etc.)	24	-	2	2	20	10
Разом за змістовим модулем 1	66	-	10	6	50	60
Змістовий модуль 2. Einige Sonderfälle der deutschen Grammatik						
Тема 3. Syntax. Probleme des Übersetzens der Nebensätze	42	-	10	2	30	10
						10
Тема 4. Einige Texttypen als Translationsobjekte	42	4	6	2	30	10
						10
Разом за змістовим модулем 2	84	4	16	4	60	40
Усього годин	150	4	26	10	110	100

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота ЗО становить собою засвоєння ним навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять (лекційних та семінарських занять), без участі НПП. Самостійна робота ЗО може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, домашніх умовах. Діагностику якості самостійної роботи ЗО та аналіз її результатів НПП здійснює під час лекційних і семінарських занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей ЗО.

Самостійна робота ЗО передбачає:

№ з	ВИД РОБОТИ	К-ть годин	Форма звітності

/п			
1.	Самостійне опрацювання теоретичних основ матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовими модулями.	20	семінари
2.	Систематизацію вивченого матеріалу для прилюдного виступу тощо.	20	доповідь
3.	Упорядкування та ведення короткого термінологічного словника	20	Глосарій
4.	Вивчення окремих тем або питань для написання академічного есе, тез або статті, а також для виконання міні-проектів.	20	Академічне есе. Тези або стаття. Міні-проект
5.	Аналітичну роботу над текстами першоджерел та навчальними текстами. Переклад текстів та коментар до першоджерел.	20	Наукові тексти
6.	Розв'язування та письмове оформлення креативних завдань для само- і взаємоконтролю.	10	Moodle-завдання
РАЗОМ		110	годин

Також див. Електронний курс вибіркового освітнього компонента «Німецька граматики для трансляторів» в LMS Moodle ВНУ ім. Лесі Українки (рекомендовано науково-методичною радою університету для використання в освітньому процесі, протокол № 10 від 19.06.2024 р.). URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2861>

IV. Політика оцінювання

Критерії оцінювання, визначені цим силабусом, доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, блекаут, локдаун, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, навчання з елементами дуальної освіти) навчання може відбуватись тільки в дистанційній формі на платформі за погодженням із керівником курсу (за наявності погодженого індивідуального плану).

В основі **рейтингової системи оцінювання** лежить поетапний контроль і накопичення відповідних балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність упродовж шостого семестру.

Оцінювання програмних результатів навчання ЗО здійснюється відповідно до **Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки** (див.: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>) та до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є: систематичність й активність роботи на лекційних, практичних (семінарських) заняттях; виконання завдань для самостійного опрацювання.

Під час здійснення контролю за систематичністю та активністю роботи на лекційних, практичних (семінарських) заняттях враховується: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних (семінарських) заняттях; активність під час їхнього обговорення (див. табл. нижче).

Критерії оцінювання якості знань ЗО (максимум – 10 балів)

Бали	Критерії оцінювання
10	✚ здатність висувати питання до обговорюваної проблеми (викладачеві, студентам на форумах); ✚ інноваційні відповіді на додаткові запитання (викладача чи студента), що пов'язані з тематикою дисципліни; ✚ здатність виокремити значущість обговорюваного матеріалу для професійного та світоглядно-особистісного розвитку; ✚ суттєві доповнення, що розширюють горизонт обговорюваної проблеми; ✚ знання та використання наукової термінології; ✚ повнота та якість укладеного словника термінів; ✚ змістовне, акуратне ведення конспекту; ✚ творче виконання завдань для самостійної роботи.
6-9	✚ продуктивні (алгоритмічні), але недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання (викладача), що пов'язані з тематикою дисципліни; ✚ неякісне укладення словника термінів; ✚ змістовне ведення конспекту; ✚ репродуктивне виконання завдань.
3-5	✚ акуратне ведення конспекту;

	- часткове виконання завдань; - фрагментарні, не аргументовані відповіді; - пасивність на лекції й семінарі.
1-2	- пасивність, невідповідність; - неправильне виконання завдань для самоконтролю; - неохайне ведення конспекту.
0	- відсутність на лекції й семінарі, на платформі Moodle; - невиконання завдань.

Рейтингова система є комплексною системою і враховує не тільки результати навчання, а й інші складники позанавчальної наукової діяльності ЗО: участь у конкурсах студентських наукових робіт, у роботі наукових конференцій, студентських проблемних груп, у підготовці наукових публікацій за обраною із запропонованого викладачем переліку (згідно з фахом і науковими інтересами ЗО) проблемою. ЗО надається також право вільного вибору теми. Додаткові (бонусні) бали зараховуються як результати поточного контролю.

Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до електронного журналу успішності і сумуються під час виставлення підсумкового бала з ОК.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарів, консультацій та перескладання заліку НПП, а також на платформі.

Політика щодо крайдат та перескладання: Роботи, які здано із порушенням крайдат, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модульних тем відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний лист, академічна мобільність тощо) під час консультацій протягом семестру з урахуванням дати останнього заняття.

Політика щодо академічної доброчесності. В академічній діяльності керуємося Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (див. <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Списування під час тестування заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань на лекціях та семінарах.

ЗО зобов'язуються:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;

- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не публікувати в груповому чаті та на форумах електронного курсу питання та відповіді на них, що використовуються в межах курсу для оцінювання знань ЗО;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити результати чи погіршити/покращити результати інших ЗО.

Учасники освітнього процесу, які здобувають освіту з використанням елементів дуальної форми навчання, повинні чітко дотримуватися індивідуального плану згідно [Положення про підготовку здобувачів освіти денної, \(очної\) форми навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної освіти.](#)

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно з [ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки](#) та рішенням науково-методичної комісії факультету ЗО зараховуються результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є **залік**. Семестровий залік виставляється на підставі результатів виконання ЗО усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час семінарських занять, позааудиторної роботи – самостійної роботи, при виконанні тестів.

Отож залік виставляється за умови, якщо ЗО виконав усі види навчальної роботи, визначені силябусом ВОК, та отримав не менше 60 балів.

ЗО, які мають семестровий рейтинговий бал з ОК 59 і нижче, перескладають залік. При цьому для зазначених категорій ЗО зараховуються бали за усну відповідь. Залік оцінюється в діапазоні від 0 до 100 балів. Мова заліку – українська або німецька.

Критерії оцінювання знань ЗО на перескладанні заліку

Теми та бали		Критерії оцінювання знань ЗО під час перескладання
Змістовий модуль 1.		9-10 балів – відповідь <u>повна</u>: ЗО повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами ВОК 7 і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені запитання, а також покликається на наукові дослідження з ОК, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. 7-8 бали – відповідь <u>недостатньо повна</u>. Відповідь ЗО є правильною і обґрунтованою. ЗО демонструє знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.
Тема 1.	10	
Тема 2.	10	
Тема 3.	10	
Тема 4.	10	
Тема 5.	10	
Тема 6.	10	
Змістовий модуль 2.		3-6 бали – відповідь <u>неповна</u>: продемонстровані знання з ВОК 7 носять фрагментарний та поверховий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. ЗО обізнаний з літературними джерелами з ОК, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу. 2-1 бали – відповідь <u>неправильна</u>, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. ЗО не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з ЗО і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.
Тема 7.	10	
Тема 8.	10	
Тема 9.	10	
Тема 10.	10	

Отож в оцінці знань ЗО ураховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами ОК 11;
- 3) логічність викладу матеріалу; обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

ЗО, які не склали залік, повинні перескласти його. Перескладання заліку відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, другий раз – комісії, яка створюється деканатом факультету.

На перескладання заліку виносяться вузлові питання, а також завдання, що потребують творчої відповіді й уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань:

1. Schwierigkeiten und Strategien bei der Übersetzung.
2. Morphologische Schwierigkeiten der Übersetzung.
3. Bemerkungen zur Übersetzung der Verben (der Präsens-, Perfekt-, Präteritums-, Plusquamperfekt-, Futurformen, des Partizips, Infinitivs, Passivs, der Konjunktivformen, des Imperativs).
4. Bemerkungen zur Übersetzung der Substantive.
5. Bemerkungen zur Übersetzung der Adjektive.
6. Bemerkungen zur Übersetzung der Pronomen, Zahlwörter, Adverbien.
7. Bemerkungen zur Übersetzung der Artikel, Präpositionen, Partikel und Interjektionen.
8. Einige Sonderfälle der deutschen Grammatik.
9. Syntax. Probleme des Übersetzens der Nebensätze.
10. Einige Texttypen als Translationsobjekte.

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з ОК,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Галицька О. Б., Буцмай Л. О. Терміни азильного права: транслятологічна специфіка. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих науковців, м. Луцьк, 12–13 травня 2021 р. Луцьк, 2021. С. 586–588.

2. Галицька О. Б., Ніканшин С. С. Специфіка німецько-українського перекладу банківської та біржової термінології. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих науковців, м. Луцьк, 12–13 травня 2021 р. Луцьк, 2021. С. 633–635.
3. Галицька О. Б., Мамонтова О. О. Практичні орієнтири наукового перекладу. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих науковців, м. Луцьк, 12–13 травня 2021 р. Луцьк, 2021. С. 631–633.
4. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
5. Назаркевич Х. Я. Основи перекладознавства. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. Ч. 1. 298 с.
6. Сулим В. Т. Граматика німецької мови для перекладачів. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 352 с.
7. Kadric M., Kaindl K. (Hg.) Berufsziel. Übersetzen und Dolmetschen. Grundlagen, Ausbildung, Arbeitsfelder. Tübingen : Narr Francke Attempo Verlag, 2016. 340 S.
8. Kadric M., Kaindl K., Cooke M. Translatorische Methodik. Wien : facultas.wuv, 2012. 175 S.
9. Kußmaul P. Verstehen und Übersetzen. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Tübingen : Narr Francke Attempo Verlag, 2015. 229 S.
10. Nord Chr. Fertigkeit Übersetzen. Ein Kurs zum Übersetzenlehren und –lernen. Berlin : BDÜ Weiterbildungs- und Fachverlagsgesellschaft mbH, 2010. 246 S.